

XORIJIY TILLARNI O‘QITISHNING AHAMIYATI

Normuradova Nasiba Saydullayevna

Samarqand Zarmed universiteti Tillar kafedrası o‘qituvchisi

E-mail: normuradova74@gmail.com

Annotatsiya. Olimlar testlarni guruhlarğa bo‘lib o‘tkazishni taklif qildilar. Pedagogik testlarning asosiy maqsadi, bilim oluvchilarning ta‘lim jarayonida erishgan yutuqlarini baholashdir. Makkoll pedagogik testlardan foydalanishni, ma‘lum vaqt oralig‘ida bir xil bilim darajasiga ega bo‘lgan talabalarni bir guruhga birlashtirish deb ta‘riflaydi. Pedagogik nazoratning asoschisi E.Torndayk bo‘lib, u pedagogik testlarni o‘z sohasida ilk bor qo‘llagan. Amerikada ijtimoiy baholash keng tarqaldi. Testlarni qo‘llash ikki yo‘nalish bo‘yicha rivojlandi; psixologik va pedagogik.

Kalit so‘zlar: xorijiy til, baholash, malaka, real hayot, test, psixologik, pedagogik.

Abstract. scientists suggested conducting the tests in groups. The main purpose of pedagogical tests is to evaluate the achievements of learners in the educational process. McCall defines the use of pedagogic tests as grouping students with the same level of knowledge in a certain period of time. The founder of pedagogical control was E. Thorndike, who used pedagogical tests for the first time in his field. Social evaluation is widespread in America. The use of tests has developed in two directions; psychological and pedagogical.

Key words: foreign language, assessment, qualification, real life, test, psychological, pedagogical.

Аннотация. ученые предложили проводить испытания в группах. Основная цель педагогических тестов – оценить достижения обучающихся в образовательном процессе. Макколл определяет использование педагогических тестов как группировку учащихся с одинаковым уровнем знаний в определенный период времени. Основоположителем педагогического контроля стал Э. Торндайк, впервые в своей области применивший педагогические тесты. Социальная оценка широко распространена в Америке.

Использование тестов развивалось в двух направлениях; психолого-педагогический.

Ключевые слова: иностранный язык, оценка, квалификация, реальная жизнь, тест, психологический, педагогический.

Ta'lim sohasida testlarni birinchi bo'lib Amerika Qo'shma Shtatlarida D.Orleans va G.Sili qo'llashgan. Ular testlarning obyektivligini ta'minlash maqsadida quyidagi vazifalarni amalga oshirdilar: o'qituvchilarning soni va ularning o'zlashtirish darajasini aniqladilar, shuningdek, o'qituvchilarga o'qitish metodlarini tanlashda yordam berdilar. Talabalarning bilim darajasini baholashni tahlil qilgandan so'ng, bu olimlar testlarni guruhlariga bo'lib o'tkazishni taklif qildilar. XX asr Pedagogika sohasida testologiyaning amalda qo'llanilishi XX asrning boshiga to'g'ri keladi. Amerikalik olim V.A. Makkoll testlarni pedagogik (Educational Test) va psixologik (Intelligence Test) testlarga ajratadi. Pedagogik testlarning asosiy maqsadi, bilim oluvchilarning ta'lim jarayonida erishgan yutuqlarini baholashdir. Makkoll pedagogik testlardan foydalanishni, ma'lum vaqt oralig'ida bir xil bilim darajasiga ega bo'lgan talabalarni bir guruhga birlashtirish deb ta'riflaydi.

Pedagogik nazoratning asoschisi E. Torndayk bo'lib, u pedagogik testlarni o'z sohasida ilk bor qo'llagan. U 1904 yilda chop etilgan “Vvedeniye v teoriya psixologii i social'nix izmereniy” nomli kitobning muallifi sifatida tanilgan. 1915 yildan 1930 yillargacha Amerikada ijtimoiy baholash keng tarqaldi va bu davr testologiyaning aynan rivojlanish davri deb hisoblanadi.

Shunday qilib, XIX asrning oxiri XX asrning boshiga kelib testlar juda ommalashib ketdi. Testlarni qo'llash ikki yo'nalish bo'yicha rivojlandi; psixologik (ya'ni insonlarning ruhiyati va aqlini baholash uchun) va pedagogik (insonlarning intellekti hamda ilmiy qobiliyatlarini baholash).

Testlarni kelib chiqish jarayonini davrlashtirish muhim ahamiyat kasb etdi.

V.S.Avanesov testlar kelib chiqish jarayonini uchta davrga bo'ladi: tarixiy, testlarning klassik va testlarning yangi nazariyasi (1-jadvalga qarang):

1-jadval

Testlarning kelib chiqish jarayonining davrlari

№	Davrlar	Izohi
---	---------	-------

I.	Tarixiy kontekst	Qadimgi davrda maxsus lavozimlar uchun nomzodlarni tanlash sinovlarini o‘tkazish — bu ilmiy asoslanmagan, empirik rivojlanish bosqichi hisoblanadi.
II.	Klassik period	Testlarning diagnostik usul sifatida paydo bo‘lishi: "Test harakatining otasi" Frensis Galton (1844-1911) laboratoriyada sinovlar o‘tkazgan. Bu davr ta’lim-tarbiya jarayonining sifati bo‘yicha dastlabki tushunchalarning paydo bo‘lgan davri hisoblanadi.
III.	Yangi nazariya	XX asrda pedagogika sohasida testlarning amaliy qo‘llanishi: V.A. Makkoll testlarni pedagogik va psixologik testlarga ajratadi, ya’ni ilmiy asoslangan, metodologik jihatdan aniq, nazariy, maxsus va amaliy tarmoqlariga ega ilmiy o‘lchov parametrlarini o‘z ichiga olgan davr.

Chet tilini o‘qitishda testlarning tarixi, ya’ni evolyusiyasi haqida angliyalik mutaxassis Richard West quyidagi fikrlarini bildirgan; chet tilini o‘qitish va nazorat qilishning rivojlanish tarixini II jahon urushi davridan boshlab, uch bosqichga bo‘lish mumkin.

Shuni ta’kidlash joizki, chet tilida bilim, malaka va ko‘nikmalarni nazorat qilish hamda baholash chet tilini o‘qitish jarayoniga mos ravishda amalga oshiriladi. Agar til o‘qitishda o‘zgarishlar yoki yangi metodlar va yondashuvlar qo‘llansa, demak, uni nazorat qilishda ham yondashuvlar va metodlar o‘zgaradi. Chet tilini o‘qitishning rivojlanish tarixidagi uch bosqich chet tilini nazorat qilish bosqichlari bilan birga rivojlangan. Ko‘plab olimlar bu fikrni qo‘llab-quvvatlashadi, ammo bu bosqichlarni nomlashda qarama-qarshiliklar mavjud. Misol uchun, Spolskiy (1984) 1-davrni an’anaviy, 2-davrni zamonaviy, 3-davrni post-zamonaviy deb ataydi. Karoll va Xell (1985) 1-davrni grammatik-savodxonlik, psixolingvistik, sosiokommunikativ deb nomlaydi. Morrov (1979) davrlarni Eden bog‘i, ko‘z yoshlari, va’da qilingan yer deb ajratadi. Medsen (1983) esa intuitiv, ilmiy, kommunikativ deb tasniflaydi.

Davrlarning nomlanishi turlicha bo‘lsa-da, ushbu davrda qo‘llangan chet tilini o‘qitish va nazorat qilish yondashuvlarining mazmuni o‘zgarmaydi. Har bir davrda til o‘qitish va nazorat qilishning takomillashishi (kamchiliklarni bartaraf etish maqsadida) rivojlanish jarayonini aks ettiradi.

Birinchi davr – Spolskiy bu davrni an’anaviy deb nomlashi bejiz emas. Chunki bu davrda til o‘qitish jarayoni ona tiliga asoslangan bo‘lib, tarjimalar qilish, asosan badiiy asar parchalarini tarjima qilish orqali olib borilgan. Mavzuga aloqador bo‘lmagan insho va bayonlar yozish, shuningdek, og‘zaki suhbatda umuman aloqasi bo‘lmagan savollarni so‘rash orqali baholangan. Birinchi davrning baholash texnikasini R. West quyidagicha tavsiflaydi:

1) Birinchidan, nazorat uchun berilgan vazifalar autentik bo‘lmagan, ya’ni vazifalar va topshiriqlarning hech biri real hayotda qo‘llanishiga ehtiyoj bo‘lmagan. Albatta, kundalik hayotda tarjimaga ko‘p duch kelamiz, ammo bu badiiy adabiyot namunalari sifatida emas. Chet tilini o‘rganishdan maqsad lingvistikadan bilimdonlikni namoyon etish emas, balki shu tilda malaka va ko‘nikmalarni real hayotda qo‘llay bilishdir.

2) Vazifa va topshiriqlarning autentik bo‘lmaganligi sababli, biz bu davrda qo‘llangan texnikalarni umuman kontekstga ega bo‘lmagan deb aytishimiz mumkin. Misol uchun, "Mening bir kunim" mavzusidagi 200 so‘zdan iborat inshoda biz nima uchun yozishdan maqsad nima, kim uchun va qanday uslubda yozish kerakligi haqida ma’lumotga ega emasmiz. Shu sababli, bu topshiriqda kontekst (maqsad) yo‘q. Maqsadni bilmaslik tilni samarali va oqilona qo‘llay olmaslikka olib keladi.

Ikkinchi davr birinchi davrning kamchiliklarini bartaraf etishga qaratilgan. Bu davrda tilni baholashda to‘g‘ri/xato prinsipiga asoslangan an’anaviy testlar keng qo‘llanila boshladi. Ushbu testlar adolatli, ishonchli va ilmiy asoslangan deb hisoblangan, chunki baholash jarayonida faqat bir xil javobga tayanilgan va natijani kim tekshirishi, tekshiruv vaqti va tekshiruvchining kayfiyati umuman ahamiyatga ega bo‘lmagan.

Ikkinchi davr testlarida ta’lim sohasidan yoki til bilan tanish bo‘lmagan shaxslar ham imtihon olish jarayonida ishtirok etishi mumkin edi. Ikkinchi davr baholash texnikasini R. West quyidagicha tavsiflaydi:

1) birinchi davr testlarining eng katta kamchiligi ularning subyektivligida bo‘lgan, shu sababli ikkinchi davr testlarining obyektivlik darajasini oshirishga qaratilgan edi. Bu testlarda natijalar kimningdir fikriga yoki baholashiga

asoslanmagan holda yakka, aniq bir javobga asoslanadi. Shuning uchun natijalar adolatli va ishonchli hisoblangan. Bunday testlar kompyuter orqali tekshirilishi ham mumkin.

2) agar test obyektiv baholanadigan bo'lsa, birinchi davr testlaridan farqli o'laroq, tuzilgan savollar tilning bir aspektini tekshirish uchun mo'ljallanadi. Har bir savol fe'lining bir zamoni, shaxs-sonning bir turini yoki birgina predlogni tekshirish bilan kifoyalanadi. Ammo bu testlarning kamchiligi-tilning birgina aspektini bilishini tekshirishidir. Shu sababli ikkinchi davr testlarini obyektiv va, shu bilan birga, til aspektlarini integrasiyalashgan holda qo'llash amalga kiritildi. Matnning bo'sh joylarini to'g'ri keladigan so'z bilan to'ldirishni bunga misol qilsak bo'ladi.

3) ikkinchi davr baholash prinsipining yana bir xususiyati undagi testlarda kontekstning yo'qligidir. Misol uchun:

She A) did drink

B) drank *two cups of coffee with her breakfast.*

C) drunk

D) drank

Yuqoridagi misolda to'g'ri javob V, ammo kontekst berilmaganligi sababli ba'zi talabalar A javobni to'g'ri deb ta'kidlashlari ehtimoldan holi emas. Chunki ular bu misolni boshqa kontekst orqali tasavvur etishlari mumkin. Bu bilimdon va tasavvur doirasi keng, tanqidiy qarashga ega bo'lgan talabalarni muammoli vaziyatga solishi mumkin.

Agar solishtirsak, ikkinchi davr testlari birinchi davr testlaridan autentikligi jihatidan ancha orqada qolgan. Hammaga ma'lumki, real hayotda biz tilni tanlab ishlatishga imkon bermaymiz, shu sababli (A, V, S, D) ko'rinishidagi testlar talabalarning real hayotda chet tilini qo'llay bilish malaka va ko'nikmalarini rivojlantirmaydi.

Uchinchi davr testlari kommunikativ metod asosida tuzilgani va real hayotda maqsadli ravishda qo'llash mumkinligi bilan ahamiyatlidir. Kommunikativ yondashuv chet tilini o'qitishda va baholashda oldingi yondashuvlarga qarshi chiqadi. Shu sababli, bu davrning nazorat usullari birinchi va ikkinchi davrdagidan umuman farq qiladi. Real hayotda tilni qo'llash sharoitlari uchunchi davrning asosiy namunasi bo'lib xizmat qildi.

Eski yondashuvlardan butunlay voz kechganmiz deb aytish qiyin. Joriy va yakuniy baholash jarayonida maqsad va vazifalarga qarab yuqoridagi

bosqichlarning biri qo‘llanishi mumkin. Ammo bugungi kunda ta‘lim jarayoni kommunikativ yondashuvga asoslanganligi sababli, biz baholash (assessment) terminini qo‘llashni maqsadga muvofiq deb hisoblaymiz.

A. Ismoilov baholash tizimini quyidagicha tasniflaydi: Ta‘lim jarayonining muhim tarkibiy qismlaridan biri o‘zlashtirilgan bilimlarni muntazam baholashdir. Sho‘ro davrida qabul qilingan baholash tizimi ikki bosqichdan iborat edi. Birinchi bosqich kundalik nazorat bo‘lib, o‘quvchilar va talabalarning darslikdan o‘zlashtirgan bilimlari kundalik mashg‘ulotlarda baho tizimi orqali tekshirilardi. Oliy o‘quv yurtlarida ham nazariy ma‘ruzalar va amaliy mashg‘ulotlardan so‘ng o‘zlashtirilgan bilim shu tarzda baholanardi.

Ikkinchi bosqich yakunlovchi nazorat bo‘lib, chorak, semestr yoki yil oxirida maxsus uyushtirilgan og‘zaki yoki yozma imtihon tarzida besh ballik tizim orqali baholanardi. Umumiy baho chiqarishda besh ballik sistemada “a‘lo”, “yaxshi”, “qoniqarli”, va “qoniqarsiz” baholar qo‘yilar edi.

O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligining 2010 yil 25 avgustdagi №333-sonli buyrug‘i bilan tasdiqlangan “Oliy ta‘lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholashning reyting tizimi to‘g‘risida”gi Nizomda shunday ta‘kidlanadi: talabalar bilimini nazorat qilish va reyting tizimi orqali baholashning maqsadi ta‘lim sifatini boshqarish orqali raqobatbardosh kadrlar tayyorlash, talabalarning fanlarni o‘zlashtirishida bo‘shliqlar hosil bo‘lishining oldini olish, ularni aniqlash va bartaraf etishdir.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 5 iyundagi PQ–3775-sonli qaroriga muvofiq, O‘zbekiston Respublikasi Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirining “Oliy ta‘lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to‘g‘risidagi” nizomiga asosan, oliy ta‘lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish oraliq va yakuniy nazorat turlarini o‘tkazish orqali amalga oshiriladi. Ushbu nizom hozirgacha amal qilgan nizomdan farqli ravishda talabalarning bilimini quyidagi mezonlar asosida baholanadi.

Yuqorida keltirilgan oliy ta‘lim talabalarini o‘zlashtirishni baholash tizimlarini Rossiya, Amerika, Buyuk Britaniya, Yaponiya, Koreya tizimlari bilan qiyosiy tahlil qilish natijasida O‘zbekistonda qabul qilingan oliy ta‘lim muassasalarida talabalar bilimini nazorat qilish va baholash tizimi to‘g‘risidagi nizomga quyidagi xulosalarni SWOT tahlili strategiyasidan foydalangan holda ko‘rib chiqamiz:

Birinchiidan – baholarni kichik bo‘laklarga ajratish. Bahoni shunday taqsimlash ko‘plab qiyinchiliklarga olib keladi. Ayniqsa, malakani baholashda mezonlarni yaratishda samarasiz natijalar berishi mumkin. Shuningdek, balli baholash tizimi va baho shkalasi o‘rtasida nomutanosiblik mavjud. Bunday taqsimlash baholash tamoyillariga to‘g‘ri kelmaydi. Taklif sifatida Rossiya baholash tizimini va balli baholash tizimiga o‘tishni ko‘rib chiqish maqsadga muvofiq. O‘zbekiston tizimida ham baholarni shunday formatda umumlashtirish maqsadga muvofiqdir.

Ikkinchiidan – baholashdagi ballar chegaralari juda yuqori belgilangan. Tilni yaxshi bilmaydigan talabalar uchun ushbu barni pastroq qilish maqsadga muvofiq. Misol uchun, 5 ballik tizimda foiz ko‘rsatkichlari 90-100 deb belgilangan. Bizning fikrimizcha, tilni yaxshi bilmaydigan talabalar uchun ushbu ko‘rsatkich pastroq bo‘lishi kerak. Misol uchun, Britaniya yoki Yaponiya tizimlarini ko‘rib chiqish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Ahmadjonovna, R. S., Genjibaevna, A. P., Saydullaevna, N. N., Atakulovna, R. N., & Sadulayevna, I. D. (2021). The Teacher’s Role in the Effective Organization of the Lesson Process in Foreign Language. *Annals of the Romanian Society for Cell Biology*, 3072-3078.
2. Sherbekova, Y., Makhmudova, S., Normuradova, N., Nuraliyeva, O., & Beknazarova, M. (2021). English As A Medium of Instruction in School of Arts. *Ilkogretim Online*, 20(3).
3. Normuradova, N. S. (2022). Literature and modernism of usa in the XX century.
4. Нормуродова, Н. С. (2016). Проблемы классификаций различных средств выражения искажения действительности. In *Вестник научных конференций* (No. 1-5, pp. 134-135). ООО Консалтинговая компания Юком.
5. Махмудова, С. А. (2022). Репрезентация концептуальной оппозиции "свой/чужой" в романе Дж. Олдриджа "Горы и оружие". *Вестник Челябинского государственного университета*, (9 (467)), 153-160.
6. Makhmudova, S. A. (2023). REPRESENTATION OF THE CHARACTER CONCEPT " ENGLISHMAN" IN THE NOVEL BY J. ALDRIDGE " DIPLOMAT". *Spectrum Journal of Innovation, Reforms and Development*, 16, 99-105.

7. Махмудова, С. А. (2022). ТРАНСФОРМАЦИЯ КОНЦЕПТУАЛЬНОЙ ОППОЗИЦИИ «СВОЙ/ЧУЖОЙ» В ТРИАДУ «ДРУГОЙ-СВОЙ-ДРУГ» В РОМАНЕ ДЖ. ОЛДРИДЖА «I DON'T WANT HIM TO DIE» («НЕ ХОЧУ, ЧТОБЫ ОН УМИРАЛ»). *МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ ИСКУССТВО СЛОВА*, 5(5).
8. Makhmudova, S., & Sharifova, Z. (2024, May). THE INTRODUCTION OF AN INTERMEDIATE CHARACTER INTO THE BINARY OPPOSITION " FRIEND OR FOE" AS A NECESSARY ELEMENT OF A LITERARY TEXT. In *Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit* (pp. 708-710).
9. Махмудова, С. А. (2023). Репрезентация персонажного концепта «англичанин» в романе Дж. Олдриджа «Дипломат». *Journal of Academic Research and Trends in Educational Sciences*, 420-427.
10. Makhmudova, S. A. (2023). PECULIARITIES OF REPRESENTATION OF BINARY OPPOSITION " FRIEND/FOE" IN DIFFERENT SPACES OF J. ALDRIDGE'S NOVEL " DIPLOMAT". *Open Access Repository*, 9(7), 138-144.
11. Махмудова, С. А. (2023). ОСОБЕННОСТИ РЕПРЕЗЕНТАЦИИ БИНАРНОЙ ОППОЗИЦИИ «СВОЙ/ЧУЖОЙ» В РАЗНЫХ ПРОСТРАНСТВАХ РОМАНА ДЖ. ОЛДРИДЖА «ДИПЛОМАТ». *European Journal of Interdisciplinary Research and Development*, 17, 125-132.
12. Махмудова, С. А. (2023, June). РОЛЬ БИНАРНОЙ ОППОЗИЦИИ «СВОЙ-ЧУЖОЙ» В РОМАНЕ ДЖ. ОЛДРИДЖА «ГОРЫ И ОРУЖИЕ». In *E Conference Zone* (pp. 74-77).
13. Махмудова, С. А. (2023, June). ТРИАДА «ДРУГОЙ-СВОЙ-ДРУГ» В «ВОСТОЧНЫХ» РОМАНАХ ДЖ. ОЛДРИДЖА. In *E Conference Zone* (pp. 69-73).
14. Makhmudova, S. A. (2022). The Crisis Of Heroes' Self-Identification In "Oriental" Novels By J. Aldridge. *Journal of Positive School Psychology*, 6(7), 2781-2786.
15. Махмудова, С. А. (2022). БЛИЖНИЙ И СРЕДНИЙ ВОСТОК В РОМАНАХ И ПУБЛИЦИСТИЧЕСКИХ ПРОИЗВЕДЕНИЯХ ДЖЕЙМСА ОЛДРИДЖА. In *Конференция состоялась* (Vol. 5, p. 412).
16. Махмудова, С. А. (2024). КРАТКИЙ ОБЗОР АНГЛИЙСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ XX ВЕКА. *Central Asian Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies*, 1(8), 171-175.

17. Makhmudova, S. A. (2023). TRIAD" OTHER-OWN-FRIEND" IN" ORIENTAL" NOVELS OF J. OLDRIDGE. *Conferencea*, 87-89.
18. Shuhratovna, N. Y. (2024). KICHIK HAJMDAGI MATNLAR ORQALI O 'QUVCHILARNING KREATIV QOBILİYATLARINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(3), 273-276.
19. Mukhamadiyeva, M., & Sharipov, B. (2022). LATIN AS THE MAIN LANGUAGE OF MEDICINE. *Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences*, 1(7), 337-339.
20. Salimovich, S. B. (2023). TRANSLATION OF CLINICAL TERMS IN LATIN AND BASIC MEDICAL TERMINOLOGY CLASSES. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 3(3), 100-103.
21. Sharipov, B. (2023). SOME CONSIDERATIONS ON THE FORMATION OF CLINICAL TERMS IN LATIN. *International Bulletin of Applied Science and Technology*, 3(6), 477-479.
22. Sharipov, B. (2022). RETSIPROKLIK XUSUSIDA MULOHAZALAR. *Общественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования*, 1(19), 63-66.
23. Salimovich, S. B. (2022). RECIPROCAL SYMMETRY AND ITS GRAMMATICAL INDICATIONS. *EPRA International Journal of Research and Development (IJRD)*, 7(12), 129-131.
24. Salimovich, S. B. (2022). Studies of Reciprocity in Linguistics. *Eurasian Scientific Herald*, 8, 221-224.
25. Isroilova, M., & Sharipov, B. (2023). SOME OBSERVATIONS ON LATIN PRONUNCIATION AND SPELLING. *Science and innovation in the education system*, 2(7), 127-129.
26. Шарипов, Б. С. (2022). TIL BIRLIKLARINING NUTQDA FAOLLASHUVI HAQIDA. *МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ ИСКУССТВО СЛОВА*, 5(1).
26. Nasimjanovna, K. F., & Salimovich, S. B. (2023). NAMES OF DISEASES AND THEIR USE IN CLINICAL TERMINOLOGY. *Journal of Universal Science Research*, 1(6), 469-474.
27. Salimovich, S. B. (2022, January). FUNCTIONS OF LANGUAGE UNITS. In *Conference Zone* (pp. 62-63).

28. Dilbar, I., & Kamola, S. (2022). Teaching English methods. *Thematics Journal of Education*, 7(5).
29. Shamsiyev, K., Olimzoda, P., Saidova, K., & Ibragimova, D. (2023, February). Approaches to Teaching Academic Writing. In *Международная конференция академических наук* (Vol. 2, No. 2, pp. 31-34).
30. Ahmadjonovna, R. S., Genjibaevna, A. P., Saydullaevna, N. N., Atakulovna, R. N., & Sadulayevna, I. D. (2021). The Teacher's Role in the Effective Organization of the Lesson Process in Foreign Language. *Annals of the Romanian Society for Cell Biology*, 3072-3078.
31. Saidova, K., Ibragimova, D., Olimzoda, P., & Shamsiyev, K. (2023). INFLUENCE OF USING GAMES ON ENGLISH LESSONS. *Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences*, 2(4), 54-58.
32. Sadullayevna, I. D. (2022). PEDAGOGIK MAHORAT QOBILIYATLARINI SHAKLLANTIRISH. *Евразийский журнал академических исследований*, 2(2), 129-133.
33. Saydullaevna, I. D., & Abbas, H. (2023, November). PRESCRIPTION, STRUCTURE OF PRESCRIPTION, USE OF GENDER SINGULAR AND PLURAL IN PRESCRIPTION. In *International conference on multidisciplinary science* (Vol. 1, No. 5, pp. 222-225).
34. Kakhramon, S., Dilbar, I., & Kamola, S. (2023). Terminology as a special branch of language. *Journal of new century innovations*, 22(4), 46-49.
35. Ibragimova, D., & Mukhammadieva, M. (2024, May). MOTIVATING TECHNIQUES FOR LEARNING FOREIGN LANGUAGES. In *Conference Proceedings: Fostering Your Research Spirit* (pp. 54-56).
36. Sadullaevna, I. D., & Tokhirovna, M. M. (2024). Communicative aspects of medical communication between a doctor and a patient. *Multidisciplinary Journal of Science and Technology*, 4(1), 264-269.
37. Sadullaevna, I. D., & Teja, A. S. C. (2024). Grammar categories and vocabulary form of adjectives in latin language. *Journal of Universal Science Research*, 2(1), 419-424.
38. Sadullayevna, I. D. (2024). COLLABORATION IN TEACHING ENGLISH FOR SPECIFIC PURPOSES. *Central Asian Journal of Multidisciplinary Research and Management Studies*, 1(8), 80-83.

39. Ибрагимова, Д. (2024). Green wealth of Uzbekistan and its useful medical properties. *Общество и инновации*, 5(3/S), 121-124.
40. Шахноза, Г. А. (2023). OPINIONS AND CONSIDERATIONS ON THE STUDY OF ERGATIVE VERBS. *МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ ИСКУССТВО СЛОВА*, 6(2).
41. Shakhnoza, G. (2024). FORMS OF ACTION IN THE ENGLISH VERB SYSTEM. *ILM-FAN YANGILIKLARI KONFERENSIYASI*, 2(1), 114-116.
42. Abduvasievna, G. S., Habibdjanovna, B. D., Karimovna, Y. S. (2021). Foreign Language Teachers in the System of Public Education. *Annals of the Romanian Society for Cell Biology*, 7001-7010.
43. Abduvasievna, G. S. (2024). THE ROLE OF TASKS AND GAMES IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES. *ILM-FAN YANGILIKLARI KONFERENSIYASI*, 2(1), 106-107.
44. Shakhnoza, G. (2024). NEW METHODS AND ANALYSES OF COMMUNICATIVE APPROACH IN LEARNING FOREIGN LANGUAGES. *Research Focus*, 3(11), 60-62.
45. Shakhnoza, G. (2024). SOME COMMENTS ON MODERN COMMUNICATIVE ASPECTS OF FOREIGN LANGUAGE STUDY. *Eurasian Journal of Academic Research*, 4(10), 201-204.
46. Shakhnoza, G., & Sanobar, F. (2023). COMPETENCE IN CREATING MEDIA EDUCATION AND VIDEO LESSONS DIGITIZATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS.

Research Science and
Innovation House

